

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Bojan Cvejić, Tamara Skrozza, Dragan Đorđević, Ljiljana Smajlović, Jelka Jovanović, Zorica Višnjić, Snežana Andrejević, Vida Petrović Škero, Vlado Mareš, Zlatko Čobović i Zoran Stanojević, na sednici održanoj 30.4.2020. godine, jednoglasno izriče

JAVNU OPOMENU

Tekstom “Između dva crtača reklame za kondome i kladionice”, objavljenim 2. marta 2020. godine u štampanom i onlajn izdanju dnevni list “Informer”

1. prekršio je tačku 1 Odeljka I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara Srbije, o obavezi novinara da tačno, objektivno, potpuno i blagovremeno izvesti o događajima od interesa za javnost, poštujući pravo javnosti da sazna istinu i držeći se osnovnih stadarda novinarske profesije,

2. prekršio je i tačke 1 i 3 Odeljka V (Novinarska pažnja), po kojima je novinar obavezan da pristupa poslu sa dužnom prpfesionalnom pažnjom, dok je prećutkivanje činjenica koje mogu bitno da utiču na stav javnosti o nekom događaju jednako njihovom namernom iskrivljivanju ili iznošenju laži.

Tekstom “Raspad sistema”, objavljenim 9. marta 2020. u onlajn i štampanom izdanju “Infomer” je **prekršio tačku 1 Odeljka V (Novinarska pažnja)**, o obavezi novinara da pristupa poslu sa dužnom prpfesionalnom pažnjom

Tekstom “Minut sa Banjalukom 26, a sa Australijom 6 dinara”, objavljenim 27. januara 2020. godine **nisu prekršene odredbe Kodeksa novinara Srbije**.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Advokat Serbia Bradband – Srpske kablovske mreže podneo je žalbu zbog tri teksta objavljena u štampanom i onlajn izdanju “Informer”, koje smatraju delom negativne medijske kampanje koju taj list već duže vreme sprovodi protiv SBB-a i to tako što iznosi neistinite i neproverene informacije, uz prećutkivanje bitnih činjenica, a sve kako bi

diskreditovao tu kompaniju. Tim tekstovima su, po mišljenju podnosioca žalbe, prekršene brojne odredbe iz poglavlja Istinitost izveštavanja, Odgovornost novinara i Novinarska pažnja. Tekstovi predstavljaju, kako je navedeno u žalbi, kombinaciju: očigledno neistinitih informacija, neproverenih informacija, nepotpunih informacija koje sadrže samo one delove koji mogu da se koriste za prikazivanje podnosioca žalbe u negativnom svetlu, prenošenja stavova i tvrdnji drugih lica, koja se predstavljaju kao stručnjaci, a koji najčešće nemaju nikakvu činjeničnu osnovu, kao i prenošenja stavova i tvrdnji koje objavljuju korisnici društvene mreže Tviter pod pseudonimom, i to samo onih koji su negativni prema podnosiocu žalbe i uz prenaplašavanje njihovog značaja.

Redakcija lista "Informer" nije odgovorila na žalbu.

Članovi Komisije za žalbe primetili su da je u svakom od tekstova navedeno da se redakcija „Informera“ obraćala SBB-u, ali da nisu dobili odgovor na svoja pitanja. Komisija smatra da takva praksa nije dobra i da je podnosilac žalbe trebalo da odgovori na dostavljena pitanja i time, možda, spreči objavljivanje nekih pogrešnih informacija. Primer za to je tekst „Minut sa Banjalukom 26, a sa Australijom 6 dinara“, koji se odnosi na cene telefonskih razgovora sa drugim zemljama. Podnosilac žalbe ne demantuje tačnost objavljenih cena, već ukazuje na to da čitaocima nije objašnjeno kako se one formiraju. Članovi Komisije veruju da je to SBB mogao da objasni odgovarajući na pitanja "Informera". Da li je list mogao i na drugi način da dođe to tih dodatnih informacija - verovatno jeste, ali se, svakako ne može smatrati da je Kodeks novinara prekršen njihovim objavljivanjem, budući da je „druga strana“ pitana i imala je prilike da razjasni ove nejasnoće. Zaključak da je „cenovnik van svake pameti“ je stav redakcije na koji ima pravo, pa je Komisija zaključila da ovim tekstom nije prekršen Kodeks novinara Srbije.

Tekstom "Između dva crtača reklame za kondome i kladionice", koji se odnosi na emitovanje reklama na dečjim kanalima „Informer“ je čitaocima doveo u zabludu da je SBB (operator) taj koji odlučuje o sadržaju i terminima emitovanja reklama, odnosno da zbog profita emituje neprikladne sadržaje. Ovo je netačno, jer SBB niti emituje program, niti odlučuje o sadržaju reklama. Iz objašnjenja u antrfileu teksta je jasno da je „Informeru“ ovo poznato, pošto pokušava da dovede u vezu to što SBB i firma koja prodaje reklame imaju istog vlasnika. Stiče se utisak da je tekst napisan sa tendencijom da se SBB optuži, bez obzira da li realno postoji njegova odgovornost. Mislimo da su time prekršene tačka 1 Odeljka I o obavezi tačnog i objektivnog izveštavanja, kao i tačke 1 i 3 Odeljka V koje se odnose na obavezu postupanja sa dužnom profesionalnom pažnjom, kao i na to da se ne smeju prećutkivati činjenice bitne za razumevanje konteksta.

U tekstu "Raspad Sistema" takođe je prekršena odredba koja se odnosi na novinarsku pažnju, jer su preuzeti, uglavnom anonimni, isključivo negativni komentari sa Tvitera, korisnika koji su nezadovoljni uslugama SBB-a i na osnovu toga je zaključeno da SBB radi suprotno zakonu, da nanosi štetu korisnicima i da zato mora da bude kažnjen. Ovakvim izveštavanjem prekršene su i Smernice za primenu Kodeksa novinara Srbije u onlajn okruženju iz tačke V, koja obavezuju redakcije da informacije prikupljene sa društvenih mreža i drugih digitalnih platformi pre objavljivanja tretiraju kao i bilo koji drugi izvor informacija, u čijoj obradi treba da postupaju u skladu sa standardom dužne novinarske pažnje. Ovakve informacije, ako su objavljene, takođe se smatraju uređivački oblikovanim

sadržajem i medij se ne može osloboditi odgovornosti braneći se time da je informacija preneti sa društvene mreže ili druge platforme.

Beograd, 30.4.2020.

Predsedavajući

Bojan Cvejić